

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2013-01-30
Meddelad i
Uppsala

Mål nr
6375-12 E
Enhet 1

SÖKANDE

Lean Concepts AB, 556662-3202
Box 17037
104 62 Stockholm

MOTPART

Statens veterinärmedicinska anstalt
751 89 Uppsala

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2013-02-01	
Avd	
Dir	
Post	70001

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om åtgärder enligt LOU.

BAKGRUND

Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) har gjort en upphandling av konsultstöd Lean i laboratoriearbete och förändringsledning, SVA 2012/812. Den 20 november 2012 har SVA fattat tilldelningsbeslut och antagit upphandlingen från Aspects of Change AB.

YRKANDEN M.M.

Lean Concepts AB (bolaget) yrkar att upphandlingen av konsultstöd Lean i laboratoriearbete och förändringsledning görs om. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande. Bolaget inkom med frågor till SVA avseende upphandlingen den 28 oktober 2012. Frågorna besvarades av SVA den 29 oktober 2012 men distribuerades aldrig via Mercell upphandlingsstöd, som angavs i anbudsförfrågan. Svaret på de frågor som ställts av bolaget avseende laboratorieerfarenhet och certifiering besvarades på sätt som innebär att i anbudsförfrågan ställda krav på tjänsten har ändrats. Efter angivet svar från SVA har kravet på laboratorieerfarenhet inte särskilt betonats i bolagets anbud. Kravet på certifiering är otillåtet enligt LOU. Det vinnande anbudet har inte uppfyllt kravet på prisangivelse, då angivet pris inte innehåller alla kostnader.

SVA bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. E-postmeddelandet från den 28 oktober 2012 uppfattades som ett ifrågasättande av SVA:s ställda krav och inte som ett anbudssvar. Bolaget uppmanades att inkomma med anbud. Det har inte gjorts några ändringar eller kompletteringar av ställda krav under anbudstiden. Om så skett hade detta meddelats via Mercell upphandlingsstöd, så att samtliga presumtiva anbudsgivare hade kunnat ta del av förändringarna. Villkoret i anbudsförfrågan om "lean-certifiering" är inte otillåtet enligt LOU. Kravet på prisangivelse är uppfyllt i det vinnande anbudet, eftersom SVA inte garanterar några volymer.

DOMSKÄL

Förvaltningsrätten har i målet att ta ställning till om det finns skäl att enligt LOU ingripa mot kommunens upphandling i anledning av de grunder bolaget har anfört.

Enligt 1 kap. 9 § lagen LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt.

Av 9 kap. 1 § fjärde stycket LOU framgår bl.a. att den upphandlande myndigheten i en annons eller ett förfrågningsunderlag ska ange hur ett anbud får lämnas. Bestämmelsen gäller enligt 15 kap. 8 § LOU även upphandling som görs genom förenklat förfarande enligt 15 kap. LOU.

Av handlingarna i målet framgår att bolaget sänt ett e-postmeddelande till en tjänsteman på SVA. "Fråga avseende upphandling – Lean konsult". Meddelandet tillsändes en tjänsteman som i SVA:s anbudsfrågan utsetts som kontaktperson för upplysningar under anbudstiden rörande genomförandefrågor. E-postmeddelandet innehöll bl.a. följande text.

Avseende föreliggande upphandling har vi följande frågor och funderingar med anledning av de "skall" krav som angivits.

Medverkande konsulter skall;

- *ha mångårig, dokumenterad erfarenhet av lean i laboratoriemiljö samt förändringsledning*

Vi har fungerat som stöd i förändringsledning/verksamhetsutveckling utifrån Lean-principer i mer än 10 år, och får anses vara pionjärer inom tillämpning utanför tillverkningsmiljö. Under dessa år har vi arbetat i de mest skilda verksamheter, inkl. hälso sjukvård och forskningsbolag (där laboratorieverksamhet ofta varit en del av verksamheten). Lean handlar i synnerhet om att utveckla en problemlösarkultur, där varje medarbetare ges förutsättningar att utveckla förmågan att identifiera och lösa problem oavsett verksamhetsområde.

- *ha dokumenterad erfarenhet av konkret problemlösning i laboratoriearbete och kring laboratorierutiner*

Med hänvisning till Statens Offentliga Utredningar/Innovationsområdet som kom i våras (Lean och systemsyn i Stat och kommun) fastslår man att upphandlingar allt för ofta söker "verktygsstöd" snarare än att man borde efterfråga ett metodstöd. Lean är en ledningsfilosofi, som kan omsättas i ett antal problemlösningsverktyg där varje verksamhet är unik i

sin utgångspunkt. Således är det inte att rekommendera att kopiera andra eller liknande verksamheters lösningar eftersom förutsättningar både i omfattning och karaktär alltid kommer att skilja sig åt.

Med detta synsätt, som vi helt ställer oss bakom, kan man fråga sig om skullkravet så som det anges här är en tillgång, eller ett hinder för verksamhetsanpassad problemlösning. Vi delar gärna med oss av våra långtgående erfarenheter. Oavsett verksamhet vi stöttat visar det sig att vi lyckas leva upp till vårt ledord "varje kund skall vara vår bästa referens".

Mot bakgrund av ovanstående undrar vi om dessa skullkrav är rimligt ställda.

- *vara leancertifierade*

Leancertifiering är en mycket sent påkommet försök att formalisera en kunskapsbeskrivning inom området. Det är inte utan att denna typ av företeelse är mycket omdiskuterad och kritiserad bland sakkunniga praktiker. Bakgrunden till detta är att Lean handlar om ca 1/3 del teknik och 2/3 delar mjuka faktorer. Medarbetarengagemang, problemlösning, kultur och förhållningssätt "räknas inte fram". Ingen certifiering kan återge någons för många att skapa och driva ett framgångsrikt förändrings- och förbättringsarbete.

Mot bakgrund av ovanstående undrar vi om detta fortsatt är ett skullkrav.

- *ha dokumenterad erfarenhet av utbildning inom leanområdet*

Här kan vi utan tvekan påvisa vår långa erfarenhet och de enastående utvärderingar vi är vana vid.

Vi ser fram emot era ställningstaganden.

Bolaget mottog ett svar från tjänstemannen med i huvudsak texten "Tack för ditt mail. Ni är varmt välkomna att inkomma med ett anbud." I tilldelningsbeslutet anges att bolaget i sitt anbud inte redovisar några erfarenheter eller referenser från laboratoriemiljö och inte heller redovisar någon leancertifiering av sina konsulter.

Förvaltningsrätten finner följande. Det åligger anbudsgivaren i en offentlig upphandling att tillse att det står klart vad som ingår i anbudsunderlaget. SVA hade i anbudsfrågan angett tydlig instruktion för anbudsgivare att de skulle lämna anbud elektroniskt genom SVA:s webbaserade upphandlingssystem. SVA hade således inte anledning att anse att andra meddelanden ingick i anbudsunderlaget och det framgår även av bolagets återopade e-postmeddelande att det endast är ställt som en fråga till myndigheten. I myndighetens svar angavs att bolaget var välkommet att avge anbud. Bolaget hade därmed inte fog för att anse att vad som tidigare nämnts utgjorde del av anbudsunderlaget. Bolaget hade inte heller befogad anledning

att utifrån det korta svaret från myndigheten med uppmaning att lämna anbud utgå från att villkoren i anbudsförfrågan skulle ha ändrats eller komma att ändras.

SVA har i tilldelningsbeslutet funnit att bolaget inte gått vidare till utvärdering bl.a. på grund av att det i sitt anbud inte redovisat erfarenheter eller referenser från laboratoriemiljö. Bolaget har inte ens påstått att sådan redovisning skett i det anbud som sändes till SVA i enlighet med i anbudsförfrågan angivna instruktioner. Bolaget var därför redan på denna grund utslutet från att gå vidare till utvärderingsfasen. SVA hade således fog för att inte utvärdera bolagets anbud. Eftersom bolaget inte var kvalificerat för utvärdering har det inte lidit någon skada på grund av upphandlingsförfarandet. Förvaltningsrätten finner därför inte skäl att pröva bolagets övriga invändningar mot upphandlingen. Ansökan om överprövning ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Annika Lowén
rådman

Målet har handlagts av Carl Martin Gölstam.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU